

Ideal och verklighet

Skogen i blodet

**Protestkulturen -
och sen?**

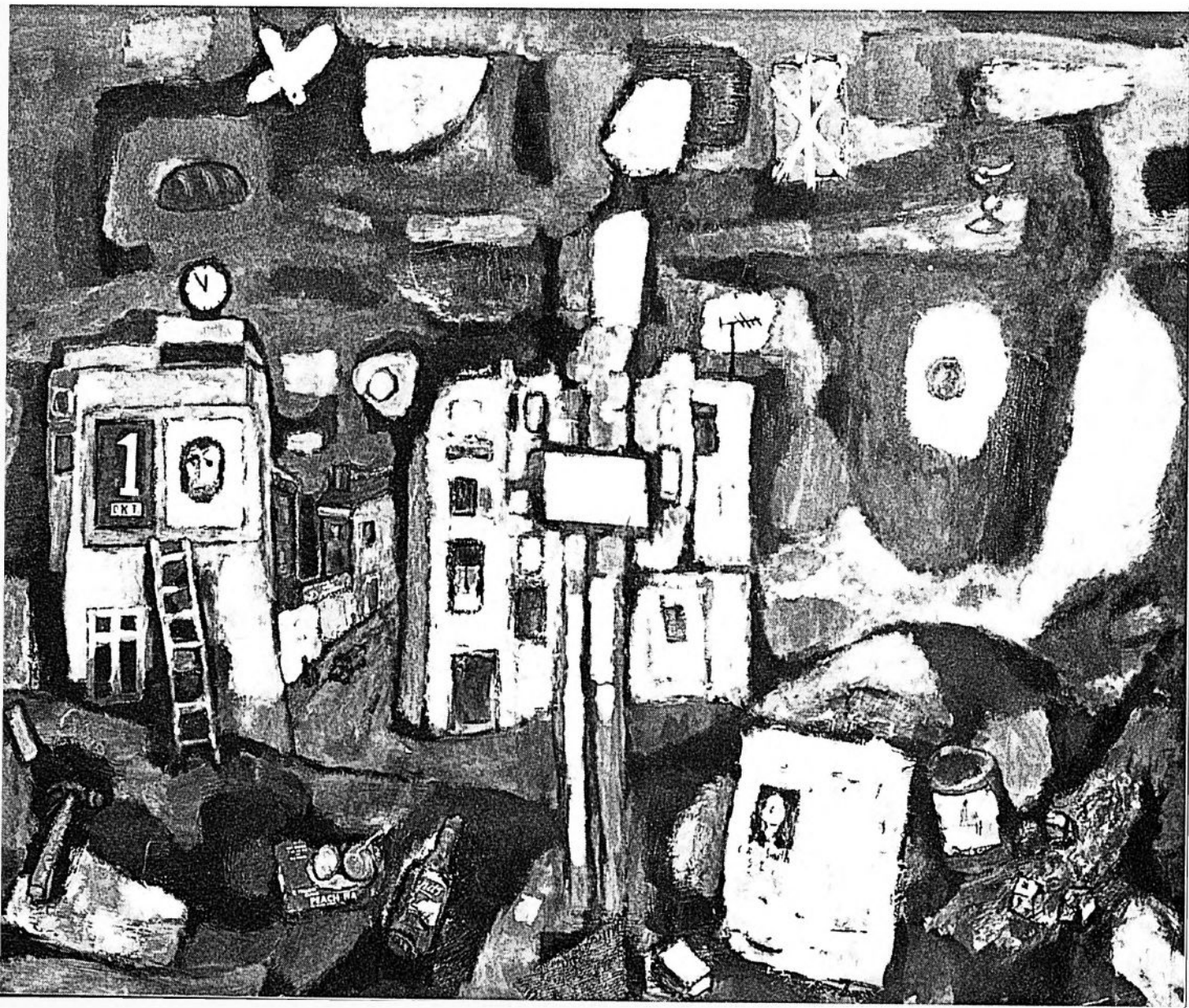
I centrum för Asiens intresse

ny värld

I BILD

NR **2** 1968

Tidskrift för Moralisk upprustning

TIDSKRIFT FÖR
MORALISK UPPRUSTNING
Utgives av IDÉ och KULTUR
Utkommer en gång i månaden

Nr 2 - 1968

I redaktionen
Finn Harald Wetterfors
Jan Franzon
Gunnar Wieselgren
Lennart Sjögren ansvarig utgivare

Nordiska medarbetare
Einar Engebretsen Norge
Keld Jørgensen Danmark

PRENUMERATIONSPRIS per år (12 nummer)
Sverige kr 20 —
Danmark dkr 25 —
Finland mk 17 —
Norge nkr 25 —

SVERIGE
Sveavägen 34 VI Stockholm C
Postgiro 70 61 90 Tel 08/10 34 56

FINLAND
Postgiro 11 20 95 Helsingfors

NORGE
Sophus Lies gate 5 Oslo 2
Postboks 1243 Vikå Oslo 1
Postgiro 12 579 Tlf 44 64 78

Fotografier och teckningar med tillstånd av
Sid 1 O Vaering 3 Einar Engebretsen
4-5 Finn Harald Wetterfors 6-7 Keld
Jørgensen 8-9 Leif Hovelsen 10-11
Danielle Maillefer

© NY VARLD I BILD

Tryck Frank Varding Sarpsborg
Papar 100 g Norprint fra Saugbrugsforeningen

Bilden på omslagssidan

»1 oktober» På statens hostutställning i Oslo 1964 vakte den här målningen av konstnaren Victor Smith intresse på grund av sitt surrealistiska innehåll och formen med inslag av popkonst. Nyckeln till en förståelse av målningen ligger kanske i en fråga som mycket sysselsatt Victor Smith. Är kristendomen på väg ut ur vår kultur eller på väg in i den igen?

På sidan 8 kan Ni läsa intervjun med Victor Smith

Vanmakt, våldsmakt -

Den 30 januari var det 20 år sedan Mahatma Gandhi mordades. Mannen, som genom sin personliga kvalitet och sin icke-våldslara formadde vad inga våldsfanatiker lyckats med att samla 450 miljoner människor kring en idé — landets självständighet — och genomföra den utan våld. En man, en idé, ett liv i sina medmänniskors tjänst, och världshistorien förändrades.

For tjugo år sedan var icke-våldsfilosofien faktiskt populär tack vare Gandhi. Folk trodde på den och offrade för den.

Säkert berodde det också på att spåren av våldet på efterkrigs-generationens egen kropp ännu var öppna sår. Därför blev Gandhis framgångsrika kamp det efterlangtade beviset på att de goda krafterna i världen utträttar mer än våldet.

I vår egen del av världen har vi alltid varit beredda att tacksamt erkänna Gandhis storverk. Men i dag börjar våldet bli lika hemtamt på våra egna gator som någon annanstans i världen, även om det ännu så länge sker i liten skala. Det börjar kanske med aggekastning. Men i ett av de senaste slagmålen höjdes faltropet: »Nasta gång kommer vi tillbaka med vapen!»

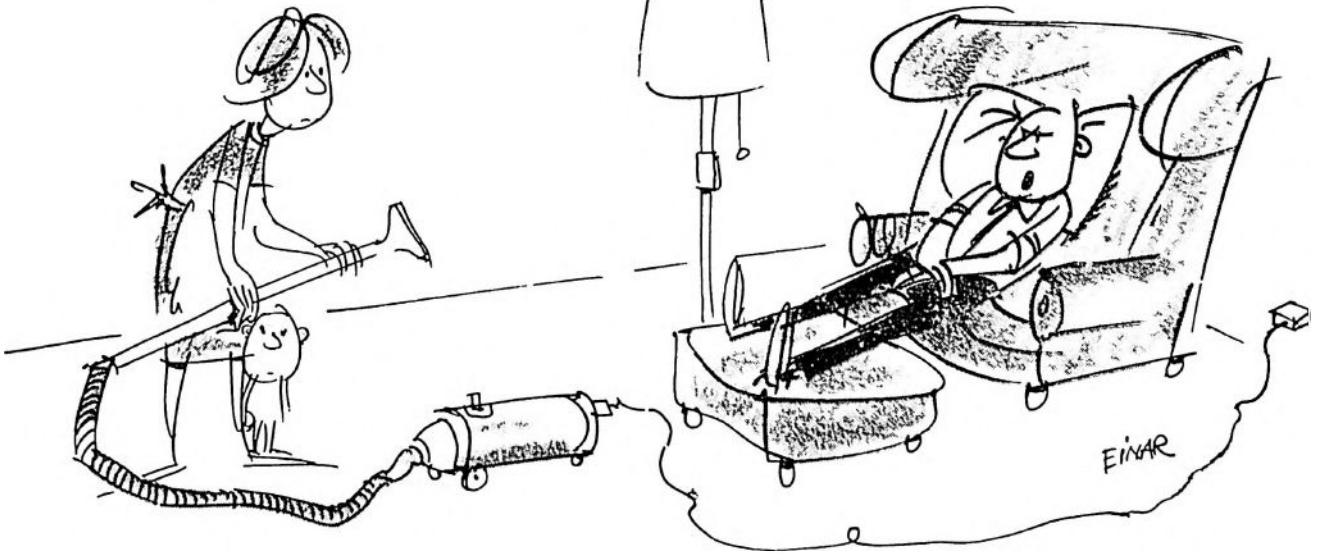
Många fasar inför tanken på vart denna utveckling kan leda men föredrar att följa den fruktansvärda brottningen mellan gott och ont i världen genom TV-rutan, där man tryggt kan fria och falla de uppträdande i gatu- och djungelkamperna.

Skulle det kunna vara så att mattnaden, likgiltigheten, resignationen och tigandet inför det orätta i världen hos en äldre generation är orsaken till känslan av vanmakt och revoltlust hos den yngre generationen? Har vagran hos en generation, som dock upplevt våldets meningslöshet i fyrtitalets faser, att gå tillräckligt djupt för att lösa hatet och självskheten fått nasta generation, som lidelsesfullt vill engagera sig för att påverka världssituationen, att på nytt börja tro på våldet som det enda effektiva sättet att ändra utvecklingen?

Detta är en global företeelse. Den gäller inte bara vår del av världen. Det är en fråga som sysselsätter alla runt världen som inte vill acceptera att världen går in i en ny återvandsgränd. I Indien likaval som i England i Ryssland och Afrika likaval som i Norden söker man efter nya vägar. NY VARLD I BILD ger i detta nummer ett svep från olika länder och livsområden av vad människors tankar och gör för att utforska radikala lösningar.

Vårt land har både socialt och ekonomiskt varit pionjär för en utveckling som många andra delar av världen nu eftertraktar. Skulle inte alla ha tillsammans kunna ta på sig uppgiften att visa på en framkomlig väg också ut ur människans dilemma?

-Vad jag gör? Jag tankar på hur vi skall få varaktig fred för hela mänskligheten. Vad är det du gör?-

Ideal och verklighet

Leif Hovelsen skriver om
mänskosynen i Sovjet

Böcker kan vara ett avgörande vapen i kampen om människan. En av de stora ideologiska vapensmedjorna idag är Novosti Press Agency Publishing House i Moskva.

I december 1967 utgav Novosti Press en pocketbok författad av för lagets chefredaktör, sociologen Eduard Rosental, med titeln *Människan – hennes ideal och verkligheten*.

Boken (152 s.) är en ny och utökad upplaga av författarens *Människan och det mänskliga* som kom ut för ett par år sedan. Där för behandlas och citeras båda publikationerna här i ett sammanhang.

Författaren vill ta upp många ting till debatt. Vi läser om människan i dagens situation, om filosofiska och politiska tankar i tiden, om borgerlig och socialistisk syn på arbets- och produktionslivet, om vetenskap, teknik och automation, om moralisk uppbyggnad.

Rosental analyserar de västliga stormakterna. I allt detta kommer författaren inte med något nytt från den östliga världen. Intressant blir det däremot när han kommer in på de rent mänskliga och moraliska områdena.

Har frågor han? »Kanske finns det nedlagt egenskaper i den mänskliga

naturen som står i motsatsförhållande till mänskligheten? Eller bor kanske inte denna nedlagda ondskan i alla? Är det möjligt att naturen bara kan ha utrustat några med denna ondskan? inte ens biologerna eller religionen kan besvara denna fråga.

»Svaret», menar Rosental, »måste man söka i det sociala livet, i de sociala förhållandena som ingen människa kan undandra sig.»

Sovjetmänniskans moraliska kodex

I kapitlet »Är det möjligt att förändra den mänskliga naturen?» och »Kan man inpränta mänsklighet?» hänvisar författaren till de moraliska normer som uppställts i det nya parti-programmet »hängivenhet för kommunismens sak», samvetsgrant arbete för samhällets bästa, ärlighet och sanning, moralisk renhet, en kompromisslös inställning till orättfärdighet, parasiterande, oärlighet och karriärism.»

Hur skall man nu förstå detta? frågar Rosental – motsäger man inte här sig själv? Kommunister har ju hävdade att de kristna buden inte varit i stand att förvandla den mänskliga naturen, hur kan de då själva ställa upp en rad moraliska normer som ibland

har stor likhet med de kristna? »Betyder detta att det sovjetryska folkets moralnormer bara är en viss återupprepning av de kristna buden?»

Det är intressant att se hur Rosental söker lösa detta dilemma. »Sovjetmänniskans moraliska kodex är stödd av den stora socialistiska revolutionen, som upphävde den privata äganderätten av produktionsmedlen och tog bort alla former för ekonomisk och nationell olikhet. Denna moraliska kodex är på intet sätt bara en förteckning över goda avsikter som till exempel fallet med moralisk uppbyggnad eller överhuvudtaget de kristna buden.

Denna kodex är en produkt av en fundamental omvälvning i den materiella världen.»

»Den mänsklighet som Marx, Engels och deras efterträdare representerade var för sin tid ganska enastående», hävdar Rosental. »Men i vår tid skall den bli ett genomgående drag i det socialistiska samhället.

Den skall bli det, men den är det ännu icke. Marx brukade säga att människans samvete ligger långt efter dess sociala hållning. Det är nog sant. Den ekonomiska världen kan förändras inom en jämförelsevis kort tidsperiod, det tar mycket längre tid att förändra människans karaktär och

moral T o m nu – trots de stora framstegen – har detta att främja kamratskapet och vanskapens ande mellan folken förblivit ett avgörande problem för det socialistiska samhället I det socialistiska samhället finns det också hardhjärtade, själviska människor, som sätter pengar och sin egen person högre än allt annat »

Det ser enligt Rosentals böcker ut som om Kreml och den kommunistiska världen mer och mer uppmärksammat det arbete Moralisk uppbyggnad utgör över hela världen – just med tanke på det som Rosental kallar »förvandling av människan själv» Moralisk uppbyggnad har dryftats i radioföreläsningar, dagspressen och föreläsningar vid universitetet för några år sedan gav således Politizdat förlaget i Moskva ut en bok om Frank Buchman – Moralisk uppbyggnads grundare – med en upplaga på 100 000

»Den nedlagda ondskan»

Man frågar sig, är det vår tids historiska utveckling som tvingar kommunismens tankare att befatta sig med sådana problem som människan och värdenormer, som »den nedlagda ondskan» (Rosental) och som de stora frågorna om »förvandling av människan själv» och människans egenvarde?

»Människan,» säger Rosental »som själv skapar alla värden på jorden, borde själv vara det största av dessa värden »

Socialdemokraten Bruno Kreisky, Österrikes tidigare utrikesminister, gjorde för någon tid sedan ett uttalande i Die Welt Woche »Det är svårt att framlägga ett övertygande alternativ till kommunismen Alternativet måste komma från kommunisterna själva, växa fram ur deras eget samvete En sådan utveckling anser jag vara mycket viktig och på lång sikt också mycket sannolik »

Skall året 1968 ge oss något överraskande nytt? Skall den brutala och beraknande maktpolitiken i världen vara tvungen att vika för en tavlan om att vinna världens miljoner människor med andliga medel?

Rosental säger »Det är inget tvivel om att kärlek, venskap och mänsklighet är stora värden Bara i den mån dessa värden har blivit en del av den ena eller det andra systemet, kan man bedöma huruvida systemet är rättfärdigt och framstegsvänligt

Forts sid 14

-Om ni kan bevisa att fria män frivilligt kan avskaffa arbetslösheten så har ni svaret till Hitler sade Frank Buchman till Alfred Nielsen (bilden) 1933 Det blev början till en ovanlig insats i dansk industri

Vi träffades senast i hostas i Genève där han representerade den danska träindustrins arbetsgivareförening vid en internationell konferens Den här gången halsar vi honom och hans fru Sine i deras vackra hem i Silkeborg på Jylland Vi anländer sent, en timme före midnatt och blir hjärtligt mottagna Det rakar vara valvaka i dansk TV, och vi slår oss alla ner och följer valresultatet, som strömmar in från alla Danmarks valdistrikt Ovanför matsalsbordet hänger en tavla över dansk skog, en symbol för denne man och hans familj

Ty Alfred Nielsen har skogen i blodet Han övertog ledningen av sin fars jylländska träindustri för en mans ålder sedan och har alltså dess levt för skogsindustrins utveckling Han är nu vice ordförande i danska träindustrins fabrikanterförening, till vilken landets sagverk, möbelfabriker och emballagefabriker är anslutna Han är också styrelsemedlem i den europeiska träindustrins förbund

Alfred Nielsen är en intressant man med många idéer Han hävdar att det behövs ett nytt revolutionärt tankande inom industrin – i vilket landets och världens behov sattes före högsta lönsamhet Har vi denna siktpunkt, säger Nielsen, så får vi ett nytt perspektiv på vår egen lokala situation, som gör det lättare att finna lösningar där Denna målsättning bör inte bara industrin utan även regeringar ha vid planeringen av sina länders ekonomi Den bör inriktas på vad som tjänar världen bäst

Till detta nya tankande hör även en ny omsorg om människan inom industrin, utvecklar Alfred Nielsen sina tankar vidare, när vi fortsätter samtalet med honom följande dag i hans hem och under ett besök på hans fabrik Impregneringsanstalten »Silkeborg» Och ett faktum man nog inte kan komma ifrån är att det var industrimannen som bar ansvar för klasskampens upprinnelse vid industrialismens genombrott, säger han Ofta uppträdde vi under kristen tackmantel Det värsta jag vet är kristlig materialism Den är livsfarlig för världen

– Hur kom Ni då in på dessa tankgångar, frågar vi honom

– Det började med en konferens i Visby 1938, som leddes av Frank Buchman, initiativtagaren till Moralisk uppbyggnad En dag frågade jag Buchman vad han trodde kunde vara Guds vilja med Danmark »Det vet jag inte» svarade han, »men låt oss vara stilla och fråga Gud till råds» Sa vi var stilla Sedan talade Buchman om den stora arbetslösheten som rådde då i mitt land Var tredje arbetare var utan arbete »Res hem och be Gud visa er hur man får bukt med det problemet», sade han till mig »Han kommer att hjälpa er med det »

När jag kom hem, tog jag kontakt med två vänner Vi visste att det var exempel och inte stora ord, som skulle ändra på situationen Vi kom att tänka på en rad möjliga arbetsprojekt som vi så sätte igång för de arbetslösa

SKOGEN I BLODET

Intervju med Alfred Nielsen i Danmarks traindustri

Av Ingemar Soderstrom

Efterhand var det alltfler som tog privata initiativ for att bereda nya arbetsmojligheter vid sidan av de officiella stravandena. Snart hade det hela fatt en sadan omfattning att vi kunde starta »Landsforeningen for arbetsloshetens bekampande», som fungerade anda till for ett par ar sedan.

Genom sina insatser pa det området fick Alfred Nielsen manga vanner bland arbetarorensens ledare, man som senare kom i regeringsstallning och som han fortfarande haller kontakt med.

– Vad ar da Er installning till den organiserade arbetarorensen?

– En sund fackforeningsrorelse ar den basta kraft ett land kan ha, svarar Nielsen. Arbetarna vet att de maste halla ihop och gora saker och ting tillsammans. Vi arbetsgivare tar i regel forst och framst vara pa oss sjalva och vara egna intressen. Installningen att vara sin egen lyckas smed ingar for ovrigt i var grundinstallning. Vad som ligger mig om hjartat ar att varldens industriman skall borja arbeta tillsammans i en ny anda och med nya motiv. De har en bestammelse, och jag ar mycket angelagen att de skall finna den.

– Men, oegennyttiga och affarer, gar det ihop?

– Om alla hjalper alla, sa nar vi langt battre resultat for var och en an nar alla motarbetar alla. Det sager sunda fornuftet. Och jag vet att det fungerar i praktiken. Landet slipper alla de onodiga felinvesteringar, som alltid utgor en latent fara for den privata foretagsamheten.

Alfred Nielsen talar med erfarenhet. Inom hans egen industrigren, som utfor impregnering av tra, ar det omkring 10 danska foretag, som arbetat samman pa detta satt i 27 ar. Genom en gemensam planering har de kunnat

halla priserna pa sina produkter nere trots radande dyrtid.

En socialdemokratisk regeringsmedlem gav en gang Alfred Nielsen och hans kolleger sitt fulla erkannande for den »samhallsnyttiga» insats, de gjort pa detta satt.

– Jag tror pa att ett inspirerat lag arbete ar losningen pa manga problem inom industrin, sager han. For nagon tid sedan reste jag t ex runt till tra varuhandlare i Jylland och erbjod dem att tillsammans med mig exploatera ett utlandskt patent, som jag fatt ensamratten for i Danmark. Det ar ett patent, som kommer att skara ner kostnaderna for byggnadsindustrin. De visade sig genast intresserade. Eftersom de tillsammans kanner till byggnadsindustrins behov i sin landsdel, rader det ingen fara for overproduktion eller felinvesteringar. Tra varuhandlare i andra delar av landet har fatt samma erbjudanden for sina

distrikt. Givetvis tar vi inga oskaliga priser – det finns for ovrigt en anti-trustlag i Danmark mot sadant – och vi har dessutom mojlighet att successivt sankta priserna allt eftersom vi forbattrar vara sammansattningsmetoder.

Nu for vi over samtalen till fragan om u landerna. Vi hor av Alfred Nielsen att han i Geneve fatt en forfragan av ordforanden for traindustriarbetarforbundet i ett av de stora landerna i Fjarran ostern hur det samarbete Nielsen uppnatt skulle kunna laras ut i det landet. Sa vi fragar Nielsen om hans syn pa vart forhallande till u landerna.

– Forst och framst maste u landerna fa ett anstandigt pris for sina ravaruprodukter, svarar Nielsen. Darnast maste vi stodja dem pa sa vis att de far mojlighet att salja sina fardigproducerade produkter till oss. Det racker inte med att vi rationaliserar var egen industri.

Forts sid 14

Alfred Nielsen, Silkeborg, med Kjaer Sorensen, forman pa Nielsens fabrik

I centrum för Asiens intresse

Statsman välkomnar öppnandet av Asia Plateau, Panchgani

FEM KONTINENTER var representerade när »Asia Plateau» den 20 januari invigdes. Moralisk upprustnings nya centrum i Panchgani i västra Indiens bergstrakter. Över 3000 festkladda män, kvinnor och barn hade strömmat till från hela den kringliggande trakten. Manga hade varit på väg sedan tidigt på morgonen för att hinna fram i tid. De blandade sig med de 400 delegater från 23 länder som kommit på inbjudan av Rajmohan Gandhi.

Bland delegaterna är även 11 skandinaver från jordbruk, industri, fackföreningsrörelse, skola och studentvärld.

Hälsningar och valgangsonskningar hade kommit från bl a statsministerna i Norge, Thailand, Cambodja, Nya Zeeland, från såväl presidenten som vice presidenten på Cypern, från Frankrikes och Australiens utrikesministrar och Arabförbundets generalsekreterare. 15 norska stortingsmän

och fackföreningsmän sände även budskap.

Klockan 11 denna stralande lördagsmorgon hälsade stadsfullmäktiges ordförande i Panchgani, P. K. Savant, den stora folkmassan välkommen och sade att visserligen kallades Bombayporten till Indien, men i Panchgani öppnades nu porten till Asien.

Nycklarna till den stora entren överlämnades till Roland Wilson från England, som kallats att hålla högtidstalet. Indiska nationalsången sjöngs av den stora människomassan som därefter drog in genom grindarna.

Vice ordföranden i Utrikesnamnden i Australien, som är arbetarpartiets främste talesman i utrikespolitiska frågor, Kim Beazley, framförde ett budskap från sin politiske motståndare, utrikesminister Paul Hasluck.

Bland delegaterna till konferensen märktes v. ordföranden för Radio Ceylon med en delegation på 11 personer, två tibetanska sandebud från

Dalai Lama och en stor delegation på 34 personer från Khasis och Mizos folken i Assam vid Indiens norra gräns, den tidigare ordföranden för Frankrikes socialdemokratiska kvinnoförbund madame Irene Laure, fackföreningsman och industriman från England, Frankrike, Sverige, Schweiz, Australien och alla delar av Indien.

Initiativtagaren till Panchgani projektet och konferensens ordförande, Rajmohan Gandhi, meddelade att den första byggnadsetappen nu avslutats och att man hade plats för 150 personer. Det hade kostat 60 000 pund, c a 750 000 sv kr. Hittills har över 16 500 människor från 21 länder bidragit till att tacka dessa kostnader. Han meddelade samtidigt att man står inför en ny byggnadsfas för att kunna ta emot 600 personer. I färdigt skick kommer anläggningen att ha kostat 300 000 pund, c a 3 750 000 sv kr.

Gandhi presenterar några av de uppgifter som detta centrum, Asia

Plateau nu står inför »Finns det en vag ut ur blodbadet i Vietnam, om valvningarna i Kina, den hopplosa bitterheten i Indien och otryggheten i Mellersta östern? Mänsklig vishet är inte tillräckligt Vårt sonderfallande samhälle kan endast återuppbyggas genom en världsvid förändring i människorna!»

I invigningstalet sade Roland Wilson bl a »En av Mao Tse tungs tankar är 'Att vaga eller inte vaga ta itu med självskheten är att vara eller icke vara revolutionär' Overallt arbetar människor idag för att få en själv

visk värld att fungera Har i Panchgani har vi beslutat att bota självskheten, och det fungerar Det är Moralisk upprustnings hemlighet

Valstånd ligger inte i våra rupees, våra dollars eller pund eller ens i vart guld Vårt valstånd ligger i våra män, våra kvinnor och våra barn I Indien har ni 520 miljoner och var och en betyder något och behovs

Har i Panchgani är vår uppgift att själva frambringa och torgföra nästa stora tanke Den tanken skall sträcka sig utover frihet för ett folk till enhet för en värld »

Den stora frågan i Indien

N G Goray, ordf i Praja socialistparti

N G Goray återvaldes förra månaden till ordförande för Praja socialistparti Han är för närvarande stadsfullmäktiges ordförande i Poona Har följer ett utdrag ur hans tal vid panchganikonferensen

Den stora frågan i Indien idag är hur vi skall kunna omforma samhället idag utan att häta varandra

Dagens Indien är hart, kanske grymt och hänsynslöst Först nu har de alla världens problem kommit till synes som låg gömda under frihetskampen

Marx sade »Arbetare i hela världen förena er» Men inte ens Indiens arbetare enas Indien växer inte genom hat och laglöshet

Om idag statsministern i delstaten Madras förhindrar Indiens vice statsminister att komma till Madras på grund av dennes installation i hindi frågan, så kommer kanske Delhis studenter att i morgon hindra Madras statsminister från att landa i huvud

staden Sker detta är det början till slutet Och början till slutet är inte långt borta

Det är unga människors plikt att tänka djupt, realistiskt och konkret De måste ta ståndpunkt någonstans Om någon säger till dem att bränna bussar, eller sätta eld på järnvagsgagnar eller skara av telefonledningar, så upplever de detta som militant Men vi måste på nytt definiera vad det innebär att vara militant Det är inte att förstöra och spränga Vi måste vara militanta när det gäller att bota, reparera och återuppbygga

Varje år går vi med tiggarskålen till olika länder Varje år tycks skålen bli större och större Dessa länder kanske tycker synd om oss, men de kommer inte att respektera oss Om Indien skall bli respekterat så är det vår uppgift att ena ett splittrat land och att göra ett tiggarfolk till ett valmående folk

3000 indier och representanter för 23 andra länder deltog i öppnandet av Asiatiska Plateau centrum i Panchgani Ovan till vänster öppnas grindarna i bakgrunden ett av böningshusen i den första byggnadsstegen Nedan samtalar Rajmohan Gandhi (mitten) med fruktodlare Gunnar Uhrenholdt, Danmark en av de 11 skandinaviska delegaterna Till höger stadsfullmäktiges ordförande i Panchgani

SOMMAREN 1968 I CAUX

Program för Moralisk upprustnings konferenscentrum — CAUX i Schweiz — varen och sommaren 1968

Under våren och sommaren 1968 kommer Moralisk upprustnings konferenscentrum i Caux Schweiz, att vara öppet under påsken och från slutet av maj till slutet av september Har presenteras några av de konferenser som under denna tid äger rum

- ☆ 11—15 april Pasksession
- ☆ 25—26 maj Konferens för hälso- och sjukvård
- ☆ 1—4 juni Sommarkonferensen öppnas Denna weekend är det 30 år sedan Moralisk upprustning lanserades
- ☆ Under juni månad kommer varje weekend konferenser att ordnas i anknäring till de internationella konferenser som samtidigt hålles i Geneve
- ☆ Tre fortbildningskurser under temat »Ansvar för morgondagens samhälle» A 1—22 juli, B 29 juli—19 august, C 16 augusti—16 september
- ☆ Från början av juli till slutet av augusti planeras ett specialprogram för ungdom som innebär både ett kursprogram i Caux och ett praktiskt aktionsprogram i Schweiz eller andra länder
- ☆ 24 augusti—16 september Specialkonferens för människor med ansvar inom det ekonomiska och politiska livet under temat Europas framtid och dess uppgift i världen
- ☆ Under sommaren kommer olika skadespel att presenteras på teatern i Caux såsom europashowen LUTA ER UT Två kulturveckor förberedas för september Dessutom kommer en konstutställning att arrangeras på Grand Hotell i Caux

«Kunde det inte vara möjligt att man ser en sak på ett bättre och riktigare sätt när man älskar den än när man inte gör det?» skrev Vincent van Gogh en gång till sin bror

Det finns tillräckligt många som föraktar sin samtid Victor Smith hör inte till dem Han tror på människornas möjligheter i en orolig tid och han kampar för att vi skall förverkliga dem Med förväntan kör jag ut till en intervju med Smith i hans vackra hem i Asker utanför Oslo

Vi får fatt på två tomma stolar i hans för övrigt överfyllda ateljé Den ena väggen domineras av en skiss till en ny glasmålning Alltsedan Smith 1955 vann en tävling om nya glas målningar i Stavangers domkyrka, har han utfört arbeten i 12 norska kyrkor Hans utställningar i London och i fem tyska städer 1966 blev mycket väl mottagna

Smith tar sig knappast tid att vanta på min första fråga »Konsten», säger han, »har i alla tider varit konstnarens medel att vaka och fördjupa samtidsens förståelse av tillvarons gåtor Det största behovet i vår tid är människor som är andligt medvetna som har tillräckligt med visdom till att förstå vad som sker med världen och med dem själva »

– Vad anser du om vår egen tid?

– Den kan bara ses som en del av en utveckling Jag tror att en kultur följer en livsbana som i hög grad påminner om den enskilda människans Medeltidens Europa var barnets Europa, då Gud var allas far och kyrkan allas mor

Med renessansen kom de första tecknen på att barnet ville tanka själv, ofta i strid med kyrkan Renaissance blev början av individualismens tidsålder – man skulle också kunna kalla den protestaldern

Protestperioden i en människas liv börjar ofta i 14–15 årsaldern och fortsätter kanske i 5–10 år Men det handlar annu oftare om att den mogna människan, efter att han genomgått protestaldern, av sig själv kommer fram till en standpunkt som på nytt förenar henne med hennes ursprung

Det tror jag kommer att ske i vår tid Revolten kommer att utvecklas till sin egen absurditet, och vi kommer att få en generation av andligen mogna och medvetna människor

– Galler detta också konsten?

– Mycket av den moderna konsten har frigjort sig från alla slags norm

system Det är svårt att skilja god och dålig konst åt, konst och antikonsk Lika som när det gäller människorna tror jag att vi också i konsten kommer till en nollpunkt av protestkulturen Allt som tidigare stått upprätt har rivits ned Den enda möjliga grundvalen för en skapande konst i framtiden får man leta efter bland lamningarna av det som brutits ned, man får leta efter barnet som slängts ut med badvattnet

PROTEST- KULTUREN OCH SEN?

VICTOR SMITH

intervjuas av

Jens - J Wilhelmsen

– Picasso har en gång sagt att den moderna konsten kommer att gå under av brist på motstånd Haller du med om det?

– Det verkar misstänkt på något sätt med en sak som inte stöter på motstånd Det gäller i konsten likaväl som i livet Det är därför som jag gjort mig solidarisk med Moralisk upprustning, därför att de varit villiga

att uttratta nödvändiga saker i samhället vid en impopulär tidpunkt Om Moralisk upprustning eller något annat bejublas av alla, då ville jag vara mycket saker på min sak, innan jag skulle ge det mitt stöd

– Menar du att framgång och erkännande kan ha en korrumperande inverkan på en avenskonst?

– Det är som i idrotten Det är ofta lättare att göra sitt bästa som outsider, när man har oddsen emot sig När man kampar för en sak i motvind, är det lättare att hålla sitt hjärta rent Naturligtvis växer en konstnär mera genom ärlig kritik än genom smicker

– Varifrån tror du att en förnyelse skulle kunna komma?

– Vet inte All förnyelse kommer därifrån man minst väntar den och i den form som man minst väntar sig En kulturell förnyelse är nämligen en fri andlig födelse som mänsklig organisation och mänskligt snusförnuft inte kan kontrollera

– Du talade om din tro på att det kommer en generation med människor som är mera mogna och medvetna Och ungdomen vad tänker du om den?

– Jag är förvånad över hur den skiljer sig från min generation Nazismen hindrade vår generation att finna en genomarbetad kultursyn Vi engagerade oss alla i kampen mot pesten och kunde inte unna oss lyxen att söka oss fram till det som är Europas verkliga kall Nu växer det upp en generation som är mera oavhängig och fri att tanka och se framåt

– Man säger ju att vi lever i ungdomens tidsålder Har vår generation – vi befinner oss ju båda någons tidsålder mellan de 40 och 50 – redan förlorat greppet om utvecklingen?

– Det ligger en fara i att den äldre generationen så ogärna talar med auktoritet Vi försöker tvärtom ofta vinna ungdomen med smicker eller locka den till att acceptera vår egen generations svek

Dagens ungdom kan bli den första mogna generationen, men den kommer inte att bli det om vi som äldre undergraver vår auktoritet på grund av kompromisser och halvhet Ungdomens gaparanda och den äldre generationens luttrade tro och klokhet måste bilda en syntes som ger vår tids människor den andliga erfarenhet som är nödvändig för att mäskligheten skall kunna förverkliga sin historiska bestämmelse

- Det talas nufortiden så mycket om den reducerade roll som varit gamla Europa spelar i världen idag. Är det på samma sätt inom konsten?

- Langt ifrån! När man ser på konstutställningar i Tokyo eller Bombay eller Sao Paulo får man se målningar som skapats på grundval av ideer som konstnärer i Paris utformade under första hälften av vårt århundrade. Vi är på väg in i en tid som kommer att innebära en enhetlig

administrativa kapacitet än på dess för många till nyskapande. Det nyskapande kan komma, men idag lever världen kulturellt sett på det som ursprungligen utformats i Europa, och detta Europa har ännu inte uttomt sin skaparkraft.

- Historikern Arnold Toynbee hävdar att västern blivit så upptagen av att erövra den yttre verkligheten att vi förlorat förmågan till ett andligt fördjupande att den inre människan

påtvingar samhället sin egen utveckling. Att vara slav under sin personlighet innebär för konstnären en förträngning av hans konst. Konstens uppgift är att lyfta en flik åt sidan så att man kan se det väsentliga i tillvaron. Jag skulle vilja säga tro på sanningen, och använd konsten till att formgöra den till andra. Att tro på sig själv, det kallar jag en skral tro.

- Vad vill Du säga genom Din kyrkokonst?

kultur över hela världen. Det är den kristna Europas kultur som utgör grunden för denna nya enhetskultur. Jag tror också att det håller på att växa fram en ny självkänsla i Europa, ett medvetande om att vi kan spela en avgörande roll. De Gaulle har gjort många fel, men han representerar också ett nödvändigt korrektiv till den känslan av resignation och maktlöshet, som är en farlig sjukdom i vår tids Europa.

- Vad anser du om Amerikas inflytande?

- Jag tror att det mer beror på Amerikas enorma tekniska och admi-

lever ett fattigmansliv i rikedom.

- Det kan ligga mycket i det. Självt har jag funnit en oändlig rikedom för min konst genom att famlande söka mig in till det kristna mysteriet, som tycks ha varit ett tillslutet rum för mycket av konsten under flera hundra år.

Det sägs att en konstnär måste ha tro på sig själv för att komma framåt. Det passar in på den moderna religionen, som hävdar att livets mening är att utveckla den egna personligheten. Men är det inte just det vi har fått för mycket av, åtminstone i vår generation? Den stora personligheten som

- När jag skall dekorera en kyrka ber man mig ofta att beskriva något ljusst och upplyftande. Det är så viktigt för ungdomens skull, säger många. Enligt min erfarenhet vill inte ungdomen först och främst ha ett ljusst och lätt budskap. De vet att de lever i en problemfylld tid och tilltalas av allvaret och förpliktelsen. De är mera öppna för budskapet att bara sitt kors an för utmålingar av ett lyckligt liv.

- Nyligen stod det en artikel i en ungersk tidskrift om din konst. Vad anser du om utvecklingen i Östeuropa?

- Det finns en konstnär i Moskva,

Forts sid 14

Engelsk sjöman tar till orda

Jim Worthington kommer från Ches hire i England och har tillhört förbundsstyrelsen i engelska sjöfolksförbundet (NUS) i fjorton år. Han är också medlem i National Maritime Board där fackförbundets och arbetsgivarnas representanter möts för att behandla frågor som berör alla brittiska sjöman. Worthington fick kontakt med Moralisk upprustning år 1966 i samband med den engelska sjömansstrejken som varade i sju veckor. Vid Moralisk upprustningsnyarskonferens i Caux berättade han om handelseförloppet i denna strejk vars återverkningar fortfarande är kännbara i England.

– Sjömannen ville ha kortare arbetsvecka och att gamla bestämmelser inom handelsflottan som daterade sig från 1894 skulle revideras.

När strejken var ett faktum kallades medlemmarna i sjömannens förbundsstyrelse till Downing Street 10 för att träffa premiärminister Harold Wilson. Mot slutet av sammanträdet tillkom det Worthington att avge en sammanfattande redogörelse för förbundets ställningstagande.

– Sjömannens krav har nu tillgodosetts, säger Worthington, men de står inför nya problem. Ett sådant är automationen vilken kan leda till att antalet sjöman skars ner från nuvarande 60 000 till 30 000 fram till 1980-talet. Batarna blir större men besättningarna fataligare.

– Man kan inte bromsa utvecklingen, säger Worthington. Och vi vill faktiskt ha tekniska förändringar.

Hur kan man då få till stånd dessa förändringar utan att framkalla bitterhet och konflikter? Worthington är övertygad om att svaret på detta spörsmål står att finna i bättre relationer inom sjöfartsnäringssektorn mellan arbetstagarer, fackföreningar, arbetsgivare och regering. Kontakten mellan arbetsgivarna och arbetstagarerna är ytterst bristfällig. Politiker gör upp femårsplaner men glommer människorna. Planerna ser så bra ut på papperet men inte för dem som skall verkställa dem. På grund härav kan ner sig arbetsgivarna osakra och förordrar att behålla status quo. De borde vara bättre representerade vid konferenser för Moralisk upprustning där

Jim Worthington

de kan få träffa arbetarna, menade Worthington.

Worthington hade mött folk i Caux med idéer som kunde lösa många problem både i utlandet och i landet. Han var imponerad över de tekniskt kvalificerade personer inom MRA som ställde sitt kunnande och sin moraliska övertygelse till Indiens och liknande länders disposition.

Vandrande Buffeln hade vision för världen

En av de amerikanska indianernas markligaste representanter, den 97-åriga sioux-hövdingen Vandrande Buffeln dog i början av året. För åtta år sedan fick det svenska folket stifta bekantskap med honom, då han intervjuades av TV under sitt besök här. Det var framför allt samerna som han ville möta. På bilden talar han med förre ordningsmannen Olof Thuuri, Talma lappby, då de träffades i Kiruna.

Det var genom sin kontakt med dr Frank Buchman och Moralisk upprustning som denne indianernas nestor fick en vision för vad hans folk kunde göra för hela mänskligheten. Han förstod att modet, lydnaden, utgålligheten, ärligheten, renheten och vördnaden för livet, som under generationer utvecklats i hans ras, var vad hela världen i dag behöver.

Hans budskap var: »Vi är på krigsstigen för att omskapa världen.»

Efter att ha tankt över saken noga bestämde jag mig för att resa till Caux. Som afrikan, med sinnet fyllt av bitterhet över det forgångna, reste jag till konferensen i Caux inte för att förändras utan för att spionera på vad Moralisk upprustning hade för sig. Min revolutionära inställning hade sitt upphov i den kedja av handlingar som följde kolonialiseringen av Afrika i spåret. Jag torde knappast behöva gå in på dessa handlingar eftersom de är så talrika och allmänt kända. Jag trodde inte på tesen att bemöta hat med kärlek.

I Caux träffade jag människor från alla livsområden. Jag mötte icke våldsrevolutionärer och papperstigrar, högljudda revolutionärer och valdssamma revolutionärer. Jag träffade präster, motståndsledare mot nazismen och ambassadörer, en prins – och det viktigaste av allt var att jag fick träffa mängder av människor från hela världen som betraktade sig själva som ett folk som var förenat i en revolution med målet att skapa en ny värld.

Dessa intryck påverkade dock inte mina principer. Jag var fast besluten att inte acceptera Moralisk upprustnings recept på hur man skapar en ny värld.

Efter att ha ahört den första sessionen kände jag mig ganska deprimerad. Jag hade alltför många fördomar för att kunna acceptera de övertygelser man gett uttryck för. Efter den andra sessionen hade jag fått något att tänka på. Da jag kom tillbaka till mitt hotellrum sov jag på saken och drog vissa slutsatser. De människor som hade redogjort för sin övertygelse, sina erfarenheter och för vad de hade för avsikt att göra under 1968 var alla uppriktiga människor, men de var blagoda entusiaster. Jag betraktade de absoluta moraliska normerna arlighet, renhet, osjälviskhet och kärlek sasom realistiska ideal.

Under den tredje dagens session framträdde talare från Sverige, Marocko, Tunisien och Algeriet. En delegat sade något den dagen som slog mig: »Ett ideal förblir ett ideal så länge som ingen lever det. Men om folk börjar praktisera sina ideal, så blir de till en kraft som förändrar andra den bestående ordningen.» Han tillade att förklaringen till att idealister i det forgångna har misslyckats är att de sagt åt andra

Min nya strategi

Av Sam Sagay, Nigeria

Ordförande för "Dynamic Youth Movement", London

Sam Sagay

»Gör som jag säger, inte som jag gör.»

Moralisk upprustning hävdar emellertid att man bara kan förändra världen om man börjar med sig själv.

Man kan inte gå vidare vad man inte själv äger.

Da jag återvände den dagen till mitt hotell hade jag fått mycket att tänka på. Jag satte mig ner och började gå igenom de fyra absoluta moraliska normerna. Men jag kunde inte slutföra genomgången eftersom jag kände mig alltför usej.

Då jag kom till konferensen på fjärde dagen var jag förändrad på många punkter. Jag hade bestämt mig för att lära och lyssna med ett öppet sinne och att inte dra fram min bit terhet mot mina fiender. Hur befogad den är var jag beslöt mig för att kämpa ännu hårdare för det rätta och att inte längre slösa revolutionär kraft på att söka bevisa vem som hade fel och vem som hade rätt. Jag insåg att mina gamla vapen inte dog – de hade ingen kraft och var inte palitliga i en revolution som skall skapa en ny värld – den nya värld som jag gjort mig till talesman för vid Speaker's Corner i Hyde Park i London. Jag blev mer revolutionär, mer dynamisk och var mer hoppfull än tidigare på grund av att jag lyckats bli kvitt min bitterhet. Mina tankar hade klarnat så att jag kunde tänka ut min nya strategi.

Jag tänker göra gemensam sak med de revolutionärer som ägnar sina liv åt att sprida andan från Caux till hela världen. Caux representerar den värld där jag och alla andra vill leva, en värld med en mänsklighet, en värld fri från hat, begär, snikhet, själviskhet och oarlighet.

Jag har accepterat utmaningen. Vad tänker ni göra? Låt er inre rost säga er vad ni skall göra.

ALLTID PÅ ATTACKEN

»Luta Er ut» i Schweiz

Bern »Jag skulle inte velat gå miste om denna kvällen för allt i världen. Vad som förvånar mig är att ni alltid är på attacken och alltid med något nytt.» sade social och hälsovårdsministern i en av kantonerna efter premiären av den europeiska showen LUTA ER UT i den schweiziska huvudstaden.

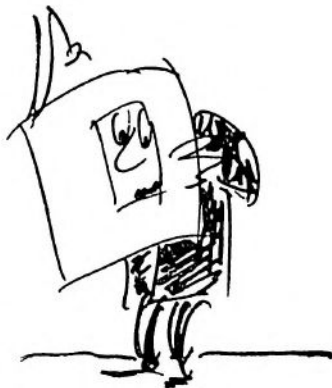
Neue Berner Zeitung skrev om den »När man ser shown får man lust att ta upp den djärva utmaningen den ger. Foreställningen hade schwing och entusiasm.»

Der Bund sade om målet för shown »Den är en uppmuntran att stiga upp från de mjuka sittplatserna på det europeiska valstandstage, rycka upp fonstren och luta sig ut till en sjuk värld. Shown har en masterlig koreografi, livliga och klara färger, gester som etsar sig fast i ens medvetande, stimulerar och är val utfordra. Musiken är modern och slående.»

Nunnor som sorjt för kosthallet för en del av gruppen sade »Denna upplevelse kommer vi aldrig att glomma. Den ger oss mod att fortsätta kampen för Guds vilja här i världen.»

Saxat och citerat

OVERHUVUDTAGET HAR VI FÅTT för mycket hat i världen, och det i en tid när vetenskapen stravar att lara människorna att det inte är fornuftigt att hata ens brottslingarna utan att förstå dem för att kunna förbättra dem. Det är för övrigt en gammal kristen grundsats, fastan den aldrig i högre grad trängt igenom

Professor Gunnar Myrdal
i ett anförande inför Svenska
kommittén för Vietnam

MEN EGENTLIGEN BEROR INTE tidens ångest på fruktan för radioaktivitetens helvete. Den har sina rotter i en gnagande känsla av brist på mening. Bo Bergmans dikt »Nodsignal» är en hel generations försvivade nodrop

Sjalen kastas kring
på ett järngrått hav
Ovan ingenting
Under blott en grav

För människan i vår tid är detta det existentiella problemet. Ge mig den fasta punkten, den orubbliga tron. Kanske Nietzsche hade rätt. Den som vet **varför** han lever, står ut med nästan **vad som helst**. Viljan till mening är mera fundamental än viljan till makt, erkänner antligen moderna psykologer

Lektor Egil Yngvar Elseth
i Aftenposten

EN DEL PROFETER LEVER REDAN I återglansen av det kommande sekel. Skiftet Harvarduniversitetets Emmanuel Mesthene leder ett av IBMs forskningsprojekt som under tio år skall kosta 5 miljoner dollars. Han tror att den västerländska människan förfogad sedan Greklands guldålder »återvunnit sin mannakraft» och med rätta börjat tro på sin förmåga att åstadkomma vad som helst. »Jag formodrar att människan antligen kanske sonat sin arvssynd och nu kan göra anspråk på salighet», säger Mesthene

Ur »The Futurists Looking
toward A D 2000» Time
Magazine

VI LEVER I EN INTRESSANT TID. Dogmen om det ofrånkomliga framsteget, dvs utan insats av den enskilda människan, låter som en rost från graven. Att spela den skivan har liten betydelse för en generation som har upplevt så mycket som vår av ondska, valdsamhet och svek mot de ideal som vår civilisation säger sig bygga på. Tesen om att människan blir bättre och bättre genom den ökade upplysningen och höjandet av den materiella standarden har verkligheten själv eftertryckligt dementerat. Det som blir klarare och klarare är att nutiden och framtiden skapas av oss själva, och ligger i människans egna händer. Människan själv både är och måste vara den skapande kraften, den dominerande faktorn i varje utveckling. Framtiden blir vad vi människor gör den till. Som människor i ett samhälle måste vi själva vara med om att skapa grunden för de krav vi ställer på samhället

Norges industriminister
Sverre Walter Rostoft

VÅRT STANDIGT UTOKADE VETANDE visar sig gång på gång vara en utmaning till ett större ansvarstagande — det är få upptäckter som lika klart som hjärttransplantationen visar att utveckling och framsteg inte automatiskt är samma sak. Att vetenskapen inte i sig själv rymmer sina nodvandiga etiska normer. Ope-

rationskniven kan bli det perfekta mordvapnet, narkosen det sista övergreppet om synen på människan inte håller måttet. Det är inte bara skräckvisioner — det har hant. Och möjligheten att förlänga livet genom att överföra vitala organ från andra människor gör ansvaret akut. Lakaren och hans patient är inte längre ensamma. Det finns en »tredje man». Det kan vara en människa, som vet att hon skall dö och som finner en mening i sin död därigenom att den blir till liv för en annan. Då utökar vi vår erfarenhet av vad det vill säga att vara människa med stora och värdefulla domäner. Men det kan också vara en människa som berövas sitt eget liv — därför att det enligt de makttagandes värdering är mindre värt än hennes hjärta. En sådan människas död blir i sista instans människans egen död

Pater Hallvard Rieber Mohn
i Arbeiderbladet Oslo

VERKLIG NEDRUSTNING KAN EN-DAST komma då världens folk slutar att exploatera varann

Gandhis icke-vald medger inte att man flyr från en fara och lämnar anhöriga oforsvarade. Icke-våld kan inte läras till en person i dödskrack. Gandhi föredrog vald när valet står mellan feighet och vald

Han såg hellre att Indien grep till vapen för att försvara sin ära än att landet blev ett hjälplöst offer för sin vanära. Men han trodde att icke-vald är oändligt överlagset vald, en förslåtande attityd bättre än bestraffning

Gandhis mission var att omvända alla indier, engelsmännen och slutligen hela världen till icke-våld. Vore sig det galde politiska, ekonomiska, sociala eller religiösa förbindelser

Om Indien kan lösa sina problem på demokratisk väg och om statskuppen som lösning på politiska problem är något frammande för indisk tanke så beror det savitt jag förstår på de djupa spår Gandhis icke-valdsfilosofi satte hos hela folket. Det är hans största gava till Indiens folk

Krishna Swamy i en artikel i
Aftenbladet med anledning av
20 årsminnet av Gandhis död

Filmer för etiopier

Etiopien – Generaldirektoren för undervisningsväsendet i provinsen Eritrea presenterade filmen FRIHET för 500 av provinsens ledande personer. Var och en fick också tilldelat sig ett fullständigt manuskript, som översatts till amharic och tigreinya. Generaldirektoren drog sedan upp huvudlinjerna för ett 12 månaders fortsatt filmvisningsprogram.

En annan film HAMN I REVOLT, har speciellt visats för industrins folk och för personalchefer på initiativ av generaldirektoren för industri och handel. Samtidigt planerar man att sända en filmbuss ut till mer avlägsna delar av landet.

UP WITH PEOPLE i Norge

Oslo – Den amerikanska Sing Out gruppen UP WITH PEOPLE besökte Norge under tiden den 23 januari till den 10 februari. Den internationella gruppen består av 165 personer från 20 nationer. I Oslo hölls föreställningar den 27–29 januari i Njårdhallen. Innan UP WITH PEOPLE lämnade Norge för att åka till Finland besöktes även Stavanger den 1–2 februari och Bergen den 5–7 februari. Aftenposten skrev i en förhandsintervju »UP WITH PEOPLE – en demonstration för positiv livs värdering», och Morgenbladet rubricerade sitt referat efter UP WITH PEOPLE s framträdande i Oslo »Två och en halv timmes rytmisk livsgladje».

I stallet för gatustrider

New Delhi – I New Delhi har studenter utsatt bilar och bussar för stenkastning. Laget har varit så allvarligt att universitetet stängts för 10 dagar. Men det finns också studenter, som insett meningslösheten i att kasta skulden på regeringen eller någon annan grupp för kriserna i landet. I stallet har de beslutat att rensa upp, förena och göra Indien starkare genom att börja med sig själv.

Dessa studenter tillsammans med andra har deltagit i en dorr till dorr kampanj för att besöka riksdagsmannen. Vid sina besök hade de överlämnat bildtidningen INDIA ARISE, som ger fakta om vad som skett i Indien som resultat av en mentalitetsförändring i enskilda indier. Studenterna mottas med positivt gensvar från riksdagsmannen, som uppskattade deras initiativ och aktiva intresse för sitt land. En av dem sade »Ni är de enda i Gandhi's land, som följer i hans fotspår».

Vid ett college hade studenterna visat filmen »Mr Brown kommer ner från berget» för att samla in pengar till tackandet av kostnaderna för distributionen av *India Arise*.

Tal och handling

Melbourne – »Valdigt många av oss pratar oss varma för broderskap men vi praktiserar det inte», sade Jim Beggs, hamnarbetare från Melbourne vid en konferens för Moralisk upprustning nyligen. »Ta t ex när jag fordrojde livsmedelsbatarnas avgång till land som Indien för att pressa upp min lön. Då handlade jag alls inte som indierna var mina broder. Moralisk upprustning höjde min horisont över egenintresset, så att jag började tanka på dem som hade mycket mindre än jag».

Milano ger sitt basta till Sing-Out

Milano – 1000 studenter från Bocconiuniversitetet motte upp, när en grupp 204 amerikanska ungdomar med deras musikal UP WITH PEOPLE anlade till Milanos flygplats och valkomnades av universitetets vice rektor. Närvarande var TV och radio.

På väg till universitetet valkomnades hela gruppen officiellt av Milanos vice borgmästare i stadens berömda kulturcentrum.

Hela shown inbjöds till pressklubben i Milano för att ge en specialföreställning för stadens journalister. Pressklubbens lokal är inrymd i ett av Milanos mest berömda palats. Klubbens president Commendatore Lanfranchi, vilken varit chefredaktör för *Corriere della sera* i 44 år, introducerade kvallen med UP WITH PEOPLE. »Denna grupp representerar en positiv reaktion mot de negativa protesterna. Vi välkomnar deras modiga försök att förverkliga ett broderskap mellan jordens alla folk. Det är ett privilegium för oss att få vara deras vardar här i kvall», sade han. Dagen efter hade Commendatore Lanfranchi arrangerat en föreställning av shown på Scala teatern.

UP WITH PEOPLE besökte också Bergamo, där paven Johannes XXIII studerade. »Ni följer i fotspåren av vår stads store son», sade en av Bergamos stadsfullmäktige ledamöter, då han välkomnade dem.

300 präster som studerar vid ett prästseminarium grundat av den tidigare påven, kom i grupp till en av föreställningarna.

En svensk industriman

Caux Schweiz – En svensk industriman, direktor Ivar Fransson sade nyligen vid en konferens i Caux i Schweiz. »I vår organisation har vi alltid talat om projektering i u landerna med beräkningen, vad kan vi vinna genom det. Men nu har jag beslutat att själv arbeta med motiveringen, vad svensk industri kan ge u landerna».

LEGEMIDDEL

HURTIGVIRKENDE

Førstehjelp
ved smerter,
hodepine,
forkjølelse

Mot
smerter

PARALGIN

Voksne 1-2 tabl. ad gangen
inntil 4 ganger daglig
Barn 1/2-1 tabl. ad gangen

- også for dem
som ikke tåler
acetylsalicylsyre!

På apotek - uten resept
WEIDERS FARMASØYTISKE A/S OSLO

Protestkulturen

Forts från sid 9

som tillhör min generation och som har upplevt en omkastning i sitt liv Han anser det vara sin konstnarliga uppgift att skapa bilder i samma anda som den som uttrycks i de ryska ikonerna Han får inte ställa ut eller sälja sina arbeten

Det arliga sokande efter sanningen som bryter fram i Östeuropa är ett stort hopp för världen Människorna där kanske ser sanningen klarare än vi, därför att de betalar ett mycket högre pris för den Vi talar om samexistens Med dessa människor borde vi leva i samexistens En samexistens som bygger på vastlig bekvämlighet och ostligt fortigande är inte vard annat än forakt

- Vilken har varit din roligaste upplevelse som konstnar?

- En gång traffade jag Henrik Sorensen på en modernistisk utställning Det var en av de där utställningarna där demonerna nastan susar om oron på en Sorensen kom fram till mig och frågade

»Hor du, Victor Smith Tror du fortfarande på Gud?»

»Ja »

»Det är nog inte så dumt av dig det» sade Sorensen

Ideal och

Forts från sid 4

Darfor är tavlan mellan socialismen och kapitalismen inte bara begränsad till produktionsområdet Gången av den tavlan betingas också av hur man lyckas forma den mänskliga personligheten »

Vad har då Västerns människa att erbjuda? Bättre TV apparater och tvättmaskiner, flottare bilar, längre ferier kortare arbetstid och bättre lön ett samhälle i valfard och överflod? Dessa ting i sig själva kan aldrig besvara de behov som idag pressas fram

Hur brukar nu den fria världen sin frihet? Tar vi vårt ansvar på oss? Fragan gäller också det fredliga och privilegierade Norden

Vi tillhör de små folken Men var store granne i väster är USA och i öster gransar våra länder till Sovjetryssland

På de militära och ekonomiska omradena har vi inte mycket vi kan ställa upp mot de stora När det gäller sanning, rätt, frihet, människovärde, ja alla de andliga värden som gör livet värt att leva, då kan vi ge en utmaning och harmed påverka utvecklingen både i öst och väst

Skogen i

Forts från sid 5

Vi måste också agna mycken tanke åt hur industrin i länderna skall kunna utvecklas

Vi som arbetat länge inom industrin måste vara beredda att ge våra erfarenheter vidare Och blir jag ombedd att komma i det ärendet till ett av dessa länder, är jag beredd att resa, tillfogar Nielsen Vid Internationella arbetsbyråns traindustrikonferens i Genève i hostas papekade en öststats ambassadör hur mycket det skulle kunna betyda för världen, om all den erfarenhet som då fanns samlad vid konferensen, kunde ställas till ländernas disposition Han hade rätt

Vi får också veta av Nielsen att diskussionerna vid den europeiska traindustrins sammanslutning i Paris i många år gått i liknande banor I november förra året nådde man efter långa förhandlingar full enighet om att ta fullt ansvar för traindustrins utveckling i länderna utan krav på motprestationer

- Och det gläder jag mig mycket åt, slutar Alfred Nielsen

LEGEMIDDEL

Forkjølelse, revmatisme, nervesmerter - forsøk...

ALBYL-
Enterosolubile

OVERTRUKNE ACETYLSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først
løses opp i tynntarmen Pakninger à 30
og 100 tabletter På apotek uten resept

A/S FARMACEUTISK INDUSTRI

Uten
mave-
irritasjon

NYHET!
Kaffekos med
POLARIS
KAFFEKJEL

18/8 rustfritt stal med kobberbunn

*Mat av
rang
Kjøp fra
Bang!*

O. H. BANG A/S
HØVIK
SENTRALBORD 53 43 85

Gi barna

FFF

(FUHR FLYTENDE FRUIT
SUNN
NÆRENDE
VITAMINRIK
RÅ EPLE/AFT - GIR HELSE OG KRAFT

**SVAKSTRØM
ER VÅR
STYRKE**

Var spesialitet
Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Radhusgt 3, Oslo 1

DRAMMEN GUMMISERVICE A/S

Gyldenløwes plass - Telefon 83 36 63

*Spiraldekkets suksess sist vinter gir oss visshet om
at vi har nadd frem til førsteklasses resultat*

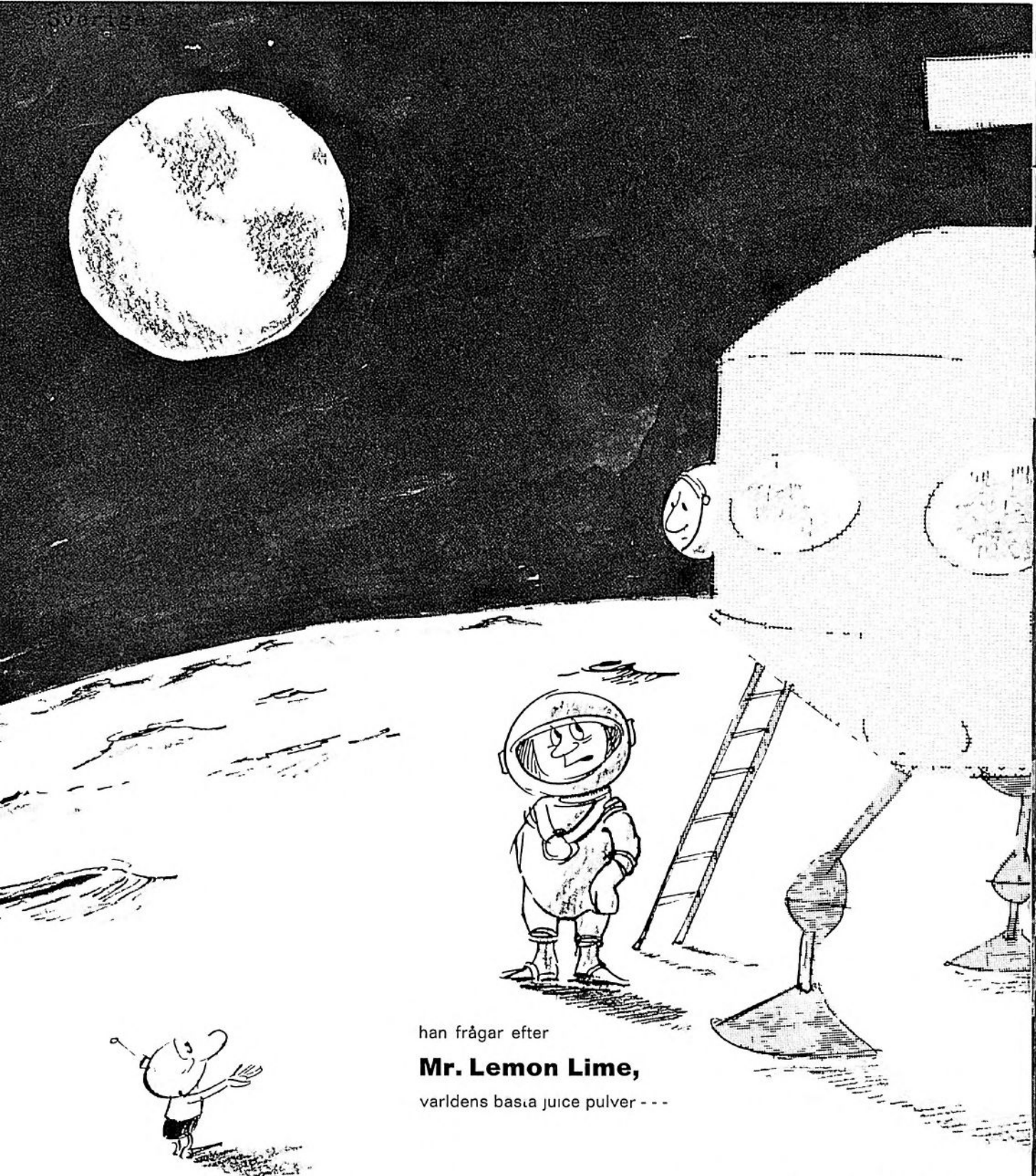
- Maksimal gripeevne på snø og iset vei —
- Ferdigstøpte hull til pigger hindrer sprekkdannelse —
- Helgummiert —
- Når dekket har uttjent sin rolle som vinterdekk har man et gratis dekk til sommerbruk
- Spiraldekket lages idag slangeløst på verdens første slangeløse maskin

Tollef Bredal^{as}

Wessels gt. 8, Oslo 1

ALT I KJEMIKALIER

13110
Lennart Sjogren
Diurgårdsvagen 220-222
115 21 Stockholm
Sverige

han frågar efter

Mr. Lemon Lime,

vardens bästa juice pulver - - -

Uppfriskande citronpulver naturell — lätt att ha med på resan

Dernings AB
Goteborgs Frihamn